

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

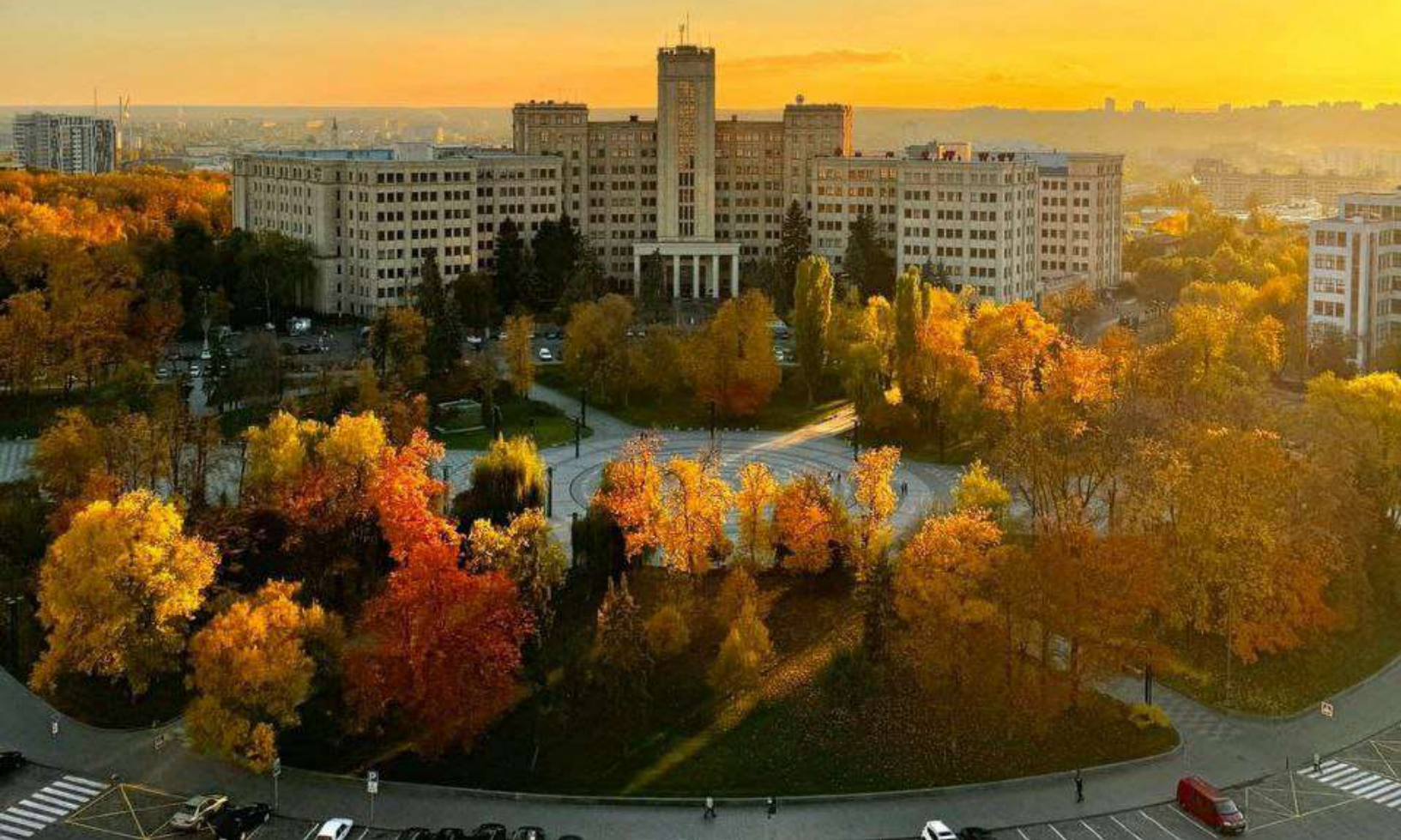
Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 15 від 31 жовтня 2024 року

МІСЦЕ ТРАНСФОРМАЦІЇ, ДЕ МОЖНА ЗНАЙТИ СЕБЕ, РОЗКРИТИСЯ ТА СТАТИ ЧАСТИНОЮ ВЕЛИКОЇ СІМ'Ї...

«...Студент повинен культивувати вогонь до пізнання, вдосконалення, служіння науці, плекати витривалість, розсудливість, мудрість, мати національний світогляд».

*Андрій Хорунжий,
студент-філолог 4 курсу,
стипендіат академічної стипендії Президента України.*

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

ПРОРЕКТОР ВАСИЛЬ БЛИНДЮК РОЗПОВІВ ПРО ПІДГОТОВКУ ДО ЗИМИ В КАРАЗІНСЬКОМУ

Каразінський університет стоїть на порозі опалювального сезону. Це вже третій осінньо-зимовий період, який мусимо пройти в умовах повномасштабної війни. Обговорили з проректором з науково-педагогічної роботи, професором Василем Блиндюком проблемні та актуальні питання сьогодення.

– Василю Степановичу, перше питання найболючіше: масштаб збитків Каразінського університету внаслідок війни?

– Каразінська спільнота, як і Харків та Україна, опинилася перед найбільшим викликом із часів Другої світової війни. Російська агресія вже завдала й продовжує завдавати нам величезної шкоди. Від ворожих атак постраждало 35 об'єктів інфраструктури університету, серед яких – 8 навчальних корпусів, 9 гуртожитків, будівля центральної наукової бібліотеки, музей природи, спортивний комплекс «НСЦ “Каразінський”», база відпочинку «Фігуровка», будівля віварію. Тільки з початку 2024 року внаслідок терористичних обстрілів міста-героя Харкова було пошкоджено понад 10 об'єктів інфраструктури університету. Наслідком руйнувань будівель, пошкодження унікального лабораторного обладнання та інших матеріальних цінностей стало відкриття 21 кримінального провадження, 6 з яких – у 2024 році. За попередніми розрахунками руйнування навчальних корпусів і гуртожитків, матеріально-технічної бази університету обраховується сумою в понад 4 мільярди гривень. Крім того, попередні екологічні збитки Каразінського університету – понад 6 мільярдів 662 мільйони гривень.

– Враховуючи ситуацію на Харківщині, як університет готується до цієї зими, чи маємо альтернативні джерела електрики та тепла?

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

– У ході підготовки об'єктів університету до роботи в осінньо-зимовий період 2024/2025 навчального року господарчі служби університету провели низку відновлювальних та ремонтних робіт. У головному корпусі під'єднано та перевірено всі комунікації. На випадок аварійного вимкнення електропостачання перевірено та підготовлено генератори. У жовтні 2024 року, за підтримки адміністрації, університет отримав потужний 200 кВт мобільний генератор. Так з'явилася можливість у разі виникнення аварійної ситуації приєднати до електроживлення більшу кількість приміщень, ніж минулого року. Мобільність генератора дозволяє забезпечити електропостачання на будь-якому об'єкті університету, де буде така необхідність. Отримані у якості благодійності блоки безперебійного електроживлення «Тесла» дають доступ до інтернет-мережі за відсутності електроживлення від міських електромереж. Завдяки генератору потужністю 25 кВт, який було отримано як гуманітарну допомогу центральною науковою бібліотекою, стало можливо зробити 100 % автономною будівлю НДІ астрономії та котельню, яка буде забезпечувати часткове опалення й у головному навчальному корпусі.

Додатково завдяки фонду “Kharkiv Karazin University Foundation” було придбано та передано господарчій службі університету 27 газових обігрівачів та зроблено запас скрапленого газу для їх заправки. Це дозволить у разі виникнення позаштатної ситуації підтримувати відповідний температурний режим у приміщеннях, підрозділах університету та в безпечних просторах.

Розраховуємо, що в головному корпусі буде забезпечено опалення, електропостачання, водопостачання.

Щодо північного корпусу – опалення, електропостачання, водопостачання та подання інших комунальних послуг в повному обсязі не буде. Можливе використання корпусу як резервного в

разі виникнення будь-яких позаштатних ситуацій.

Гуртожитки, де мешкають працівники, студенти університету та розміщені ВПО, будуть під'єднані до всіх мереж життєзабезпечення. Ботанічний сад, віварій та музей природи будуть під'єднані до всіх мереж життєзабезпечення. У ЦНБ опалення, водопостачання та водовідведення, електроживлення буде як і в попередньому році частковим. Корпуси ННІ «Інститут державного управління» та ННІ «Каразінський банківський інститут» – теплопостачання, водопостачання, водовідведення в цілому по об'єктах не буде, електропостачання та інші комунальні послуги – частково.

Робота із залучення та встановлення енергетичного обладнання триває. Вагомим здобутком цієї осені є збільшення потужностей наявної котельні, яка раніше обслуговувала лише НДІ астрономії. Оновлена котельня дозволить створити резервну систему опалення частини приміщень головного корпусу. За наявності централізованого опалення, котельня буде обслуговувати НДІ астрономії та «Унікорт». Це дозволить заощадити кошти, адже власна котельня має більші переваги, ніж централізоване теплопостачання. Ми дуже серйозно ставимося до підготовки до опалювального сезону. За останній час замінили понад дві з половиною тисячі вікон з енергоощадним ефектом та захисним покриттям. Розуміємо всі надзвичайні виклики та робимо все можливе, щоб мінімізувати ризики, щоб попри все в стінах університету було тепло, світло та затишно.

– **Окресліть коло задач щодо стабільного функціонування в умовах зими, які потреби закриваєте в режимі реального часу?**

– Крім поточної роботи, підрозділи університету виконують роботи з розрахунку на відновлення пошкоджень, нанесених університету в ході збройної агресії російської федерації. Так, фахівці відділу капітального будівництва

реконструкції та поточного ремонту спільно з відділом публічних закупівель провели необхідні тендерні процедури та уклали договори з підрядними та благодійними організаціями. Відтак ключові завдання: консерваційні роботи навчального корпусу економічного факультету; збільшення потужності котельні ННІ астрономії та капітальний ремонт зовнішньої теплової мережі будівлі тенісних кортів; протиаварійні, невідкладні роботи навчального корпусу ННІ «Фізико-технічний факультет»; ремонт приміщень для розміщення обладнання, виділеного Світовим банком у межах проєкту «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів»; облаштування споруди подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття північного навчального корпусу. Усі вищезначені роботи плануємо завершити до 31 грудня 2024 року.

– **Хто підтримував і підтримує Каразінський у такий важливий час боротьби?**

– Окремий напрям роботи адміністрації університету – комунікація з благодійними організаціями й фондами. Адміністрація, підрозділи та працівники університету провели важливу роботу, результатом якої стала значна підтримка від сторонніх організацій та фондів. Загальна сума допомоги, наданої університету за 9 місяців 2024 року складає понад 50 мільйонів гривень. Університет вдячний усім добродійцям за допомогу, своєчасну й таку необхідну! Хочу висловити подяку всім співробітникам та студентам університету, які сумлінно виконують свої обов'язки, які за потреби та за покликом серця долучаються до допомоги з ліквідації наслідків аварійних ситуацій, пов'язаних з обстрілами та руйнуванням приміщень будівель університету. Завдяки сумлінним зусиллям, витримці та впевненості в нашу Перемогу, Каразінський університет був, є і буде одним із символів незламності міста-героя Харкова та Харківщини.

ПОДІЇ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ ВІД 28 ЖОВТНЯ

Чергове засідання Вченої ради Каразінського університету розпочалося з кадрових питань. Під час засідання затверджено обрання:

- Ганни Гусевої – на посаду завідувача кафедри іноземних мов професійного спрямування;
- Юлії Лахмотової – на посаду завідувача кафедри східних мов та міжкультурної комунікації;
- Ірини Морозової – на посаду завідувача кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови;
- Ірини Холмогорцевої – на посаду завідувача кафедри романогерманської філології;
- Наталії Міхановської – на посаду завідувача кафедри гігієни та соціальної медицини.

Також каразінцям було надано вчені звання

ПРОФСПІЛКА ДІЄ!

КАРАЗІНСЬКА ПРОФСПІЛКА: ЄДНІСТЬ, СОЛІДАРНІСТЬ ТА НЕПОХИТНА ПІДТРИМКА

Наш університет – це навчальний заклад нового покоління, він стабільно входить до числа провідних вузів світу. Профспілковий комітет завжди надавав першочергове значення питанням розвитку соціального партнерства та турботі про колектив університету – це головне в роботі адміністрації і профспілки.

Відтак 22 жовтня 2024 року відбулося засідання профспілкового комітету у змішаному форматі та розглянуті такі питання:

- про готовність навчально-виробничих приміщень університету до осінньо-зимового періоду змістовно доповів проректор з науково-педагогічної роботи Василь Блиндюк з доповненнями з цього питання від заступника головного енергетика Сергія Худошина, члена

доцентів кафедри стоматології: Наталії Бобровській, Станіславу Гераніну, Валерії Криничко.

Засідання продовжилося доповіддю відповідального секретаря приймальної комісії Ганни Зубенко про результати вступної кампанії 2024 року. Зазначено, що цього року прийом абітурієнтів, які вступали на навчання на основі повної загальної середньої освіти, здійснювався за 75 спеціальностями і 129 освітніми програмами, тоді як у 2023 – за 52 спеціальностями, 93 освітніми програмами. Також за кількістю поданих заяв від абітурієнтів на основі ПЗСО для здобуття ступеня бакалавра та магістра медичного спрямування за всіма формами здобуття Каразінський зайняв 10 місце серед ЗВО України і 1 серед ЗВО Сходу України.

Не менш важлива тема – доповідь про роботу університету в осінньо-зимовий період від проректора Василя Блиндюка. Відповідно до звіту в будівлях університету проведено низку робіт

профспілкового комітету від комісії з охорони праці;

- про організацію та проведення звітно-виборних профспілкових зборів у підрозділах університету доповів Анатолій Голтвянський, голова первинної профспілкової організації університету;
- затвердження складу узгоджувальної комісії від профспілкового комітету для розгляду нової редакції Колективного договору доповів Олександр Лебідь, заступник голови профспілкової організації університету;
- нагородження профспілкового активу з нагоди Дня працівників освіти.

У рамках засідання голова первинної

інженерними службами університету за електротехнічним, сантехнічним і будівельним напрямками. Низку робіт планується завершити до кінця 2024 року.

Також на порядку денному були й інші питання щодо:

затвердження сертифікатних програм і загальнострокових програм підвищення кваліфікації;

затвердження видань до друку;

утворення разових спеціалізованих вчених рад тощо.

*Текст: Юлія БАГЛИК.
Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.*

Ліна ТИМАРСЬКА.

ІНВЕСТИЦІЇ В МАЙБУТНЄ

СТАРТ ПРОЄКТУ KARAZIN WEEKENDS LEGACY: HONORING 220 YEARS

У величних стінах Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбулося урочисте відкриття проекту Karazin Weekends Legacy: Honoring 220 Years – унікальної події, яка об'єднала понад 300 школярів Харківщини та відкрила для них двері до великого світу науки й знань. Важливим моментом заходу стала урочиста посвята школярів у студенти Каразінського – символічний крок до їхнього занурення у студентське життя.

Ректор університету Тетяна Кагановська, а також декани магічних факультетів надихнули учасників своїми напутніми словами, наголосивши на важливості віри в себе, наполегливості та любові до знань. Кожен з виступів був наповнений не лише мудрістю, а й теплом і підтримкою, які школярі відчуватимуть протягом усього навчання.

Особливим подарунком для гостей став виступ університетського хору Ad Libitum, який подарував незабутню атмосферу, а також яскравий виступ студентки Харківського фахового вищого коледжу мистецтв, учасниці оркестру Karazin Orchestra Тетяни Тимошенко, що додав заходу музичної магії.

Після урочистостей на школярів чекав не менш захопливий виклик – квест лабіринтами Каразінського університету. Учасники випробовували свою кмітливість і командний дух, долаючи загадки, що ховалися в цікавих університетських локаціях. За результатами квесту на учасників чекатимуть цікаві призи, які вони зможуть придбати за зароблені

«васильки» – ігрові кошти, отримані за виконані завдання квесту.

Попереду на школярів чекає захопливий навчальний тиждень та урочистий випуск для тих, хто відвідає мінімум половину занять.

Karazin Weekends Legacy став не просто проектом, а початком нової традиції,

яка вже другий рік поспіль об'єднує нашу молодь, відкриває перед нею світ можливостей і дарує незабутні враження!

Текст: Маргарита МОРОЗ.

*Фото: Кирило ДОГАДОВ,
Каміла РАХМАТІЛЛАЄВА.*

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

КАРАЗІНЦІ СТАЛИ УЧАСНИКАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ В МЕЖАХ ПРОГРАМИ ЄС ЕРАЗМУС+ В УНІВЕРСИТЕТІ ПАВЛА ЙОЗЕФА ШАФАРИКА (М. КОШИЦЕ, СЛОВАЧЧИНА)

14–19 жовтня працівники навчальної лабораторії фізичних лекційних демонстрацій фізичного факультету Каразінського університету Вячеслав Скляр та Любов Пашенко взяли участь у програмі академічної мобільності програми ЄС Еразмус+ в університеті Павла Йозефа Шафарика (м. Кошице, Словаччина).

Під час візиту каразінці брали активну участь у роботі двох методичних семінарів, де вчителі фізики м. Кошице ознайомили з сучасними засобами навчання та методиками викладання дисциплін природничого циклу, а також з сучасною базою для наукових досліджень, які проводяться в університеті.

У межах академічної мобільності представники Каразінського відвідали

криогенну лабораторію кафедри фізики низьких температур Інституту фізики університету.

ДО ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

КАРАЗІНЦІ ДОЛУЧИЛИСЯ ДО НАПИСАННЯ РАДІОДИКТАНТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ

Українці вкотре довели, що сила слова може об'єднувати націю, долаючи відстані, обставини та навіть час. Цьогоріч тисячі людей в Україні та за кордоном уже 25-й раз долучилися до написання Радіодиктанту національної єдності з нагоди Дня української писемності та мови.

Ця подія об'єднує мільйони українців у спільній меті зберегти нашу мову, культуру та національну ідентичність. То ж адміністрація, студенти та викладачі Каразінського університету традиційно взяли участь у його написанні.

Автором Радіодиктанту національної єдності стала українська письменниця та есеїстка Оксана Забужко. Текст читав письменник, музикант, екоактивіст і військовий Павло Вишебаба. Цьогоріч текст під назвою «Магія голосу»

присвячений сторічному ювілею Українського Радіо.

Цей акт єднання стає особливо цінним в часи випробувань. Пам'ятаймо, що наша мова – це не просто засіб спілкування, а справжній культурний

код, який об'єднує націю та надихає рухатися вперед!

Текст: Маргарита МОРОЗ.

Фото: Вікторія ЯКИМЕНКО.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

СТАЖУВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ПРОГРАМОЮ ЕРАЗМУС+

Представниці факультету іноземних мов Каразінського відвідали Університет Палермо (Італія). Візит відбувся в межах програми ЄС Еразмус+ Staff Mobility for Training and Teaching. У ньому взяли участь:

доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Ірина Авдєєнко;

професор кафедри романо-германських мов Тетяна Черкашина;

старший викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування, заступник декана з міжнародного співробітництва факультету іноземних мов Ольга Матвійчук.

У межах стажування відбувалися зустрічі Ольги Матвійчук з представниками Генеральної дирекції Офісу міжнародних відносин Палермського університету – докторами Антоніно Серафіні, Кьярою Аджовалазіт та Сімоною Меркантіні, з відповідальним за міжнародні проєкти Департаменту гуманітарних наук Палермського університету, професором Олегом Румянцевим.

Відвідали заняття з іспанської мови та літератури професора Ассунту Поліці,

де ознайомилися з інноваційними методиками викладання та перекладу іноземної мови.

Ірина Авдєєнко провела практичні заняття з англійської мови для студентів немовних факультетів Університету Палермо. Тетяна Черкашина провела практичні заняття з французької мови та французько-італійського перекладу студентам магістратури Університету Палермо.

Візит дозволив обговорити подальші плани щодо реалізації нових проєктів, розвитку партнерських зв'язків і широкого

залучення до співпраці освітнього та наукового потенціалу обох університетів.

Програма Еразмус+ дозволила поглибити співпрацю Каразінського університету та Університету Палермо в галузі міжнародної академічної мобільності.

Багато студентів і викладачів нашого університету пройшли успішне навчання та стажування в Італії протягом останніх років. Ми щиро вдячні колегам з Університету Палермо за гостинну зустріч, відкритість до нових проєктів та готовність розвивати партнерство!

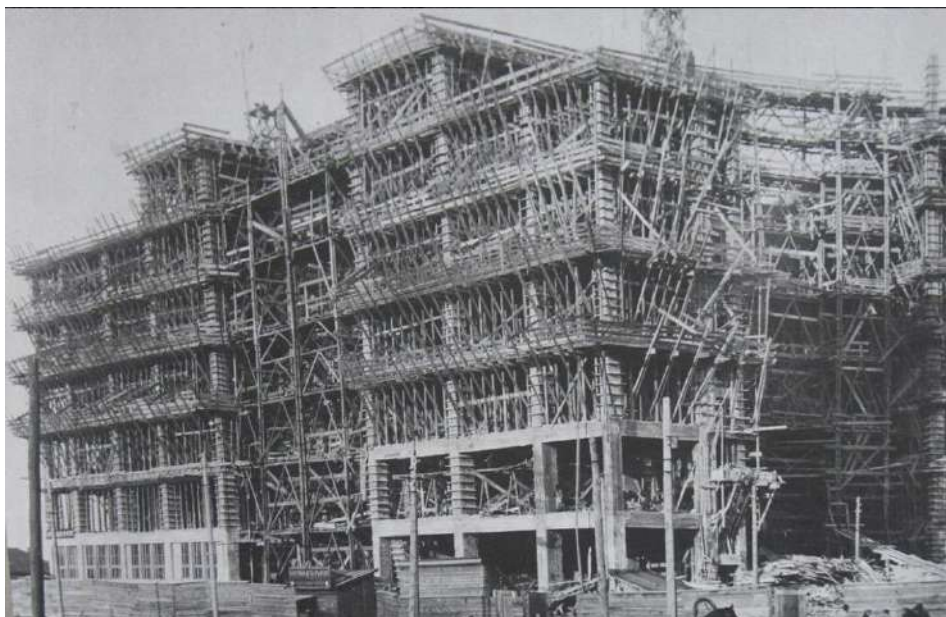
ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

ДЕРЖПРОМ ПІД ОБСТРІЛАМИ

«Держпром, 7-й під'зд.

... Тільки одна велика пробоїна зяяла під перехідним містком, що примикає до 7 під'їзду. Вибухова хвиля вигнула віконні рами сходової клітки. У вестибюлі 7 під'їзду не стало зовнішніх вхідних дверей, фрамуги і турнікета, а також більшої частини паркетної підлоги на першому і третьому поверхах...»

Фото та уривок зі статті «Будівельної газети» про те, який вигляд мав символ Харкова у 1943-му році.

Наслідки російського обстрілу Харкова ввечері 28 жовтня 2024 року, де було влучання у будівлю Держпрому (фото: t.me/synegubov)

28 жовтня росіяни скинули бомбу на символ Харкова – Держпром. Постраждали дев'ять людей, у будівлі зруйновані декілька поверхів. Так виглядає найвідоміша конструктивістська будівля після атаки РФ, Будівля, зображення якої ілюструє статті про конструктивізм в найбільш авторитетних архітектурних виданнях світу. Будівля, яка пережила Другу світову війну. А тепер ще й будівля, що розділяє долю багатьох інших будівель, зраних жорстоким ворогом. Будівля, яку відбудуємо, вілікуємо, але яка назавжди збереже в своїх стінах біль від втрат цієї війни...

Аделаїда ТОМАШ.

ОСВІТА У ЧАС ВІЙНИ

У КАРАЗІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВІДБУВСЯ ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

20 жовтня 2024 року Каразінський традиційно відчинив свої двері для зацікавлених абітурієнтів та їхніх батьків. Усі охочі змогли зануритися в університетську атмосферу та дізнатися про освітні можливості одного з найкращих ЗВО України.

День відкритих дверей відбувся в офлайн-форматі у безпечних приміщеннях університету. Захід відвідали понад 600 школярів. Представники 26 факультетів і навчально-наукових інститутів Каразінського презентували свої спеціальності, розповіли про особливості навчання, позаосвітньої й міжнародної діяльності та відповіли на всі питання майбутніх вступників.

У межах виставки гості університету не лише спілкувалися, а й брали участь у різноманітних інтерактивах та експериментах, які підготували каразінці, аби глибше зрозуміти сутність тої чи іншої спеціальності.

Протягом Дня відкритих дверей усі охочі завітали на екскурсії до музеїв і виставкових майданчиків Каразінського, а також відвідали брифінг відповідального секретаря Приймальної комісії університету щодо основних питань вступу у 2025 році.

Впевнені, що подібні заходи допомагають школярам визначитися з вибором майбутнього, запалюють у серцях жагу до знань і здійснення мрій!

Дякуємо Збройним силам України за можливість жити та працювати в рідному Харкові, навчати й виховувати вмотивовану й амбіційну молодь, за якою – майбутнє нашої країни!

Текст: Маргарита МОРОЗ.

Фото: Юлія ГАЙДЕНКО.

AMERICAN WEEKS В КАРАЗІНСЬКОМУ ТА ПРОФЕСІЙНІ ІНСАЙТИ!

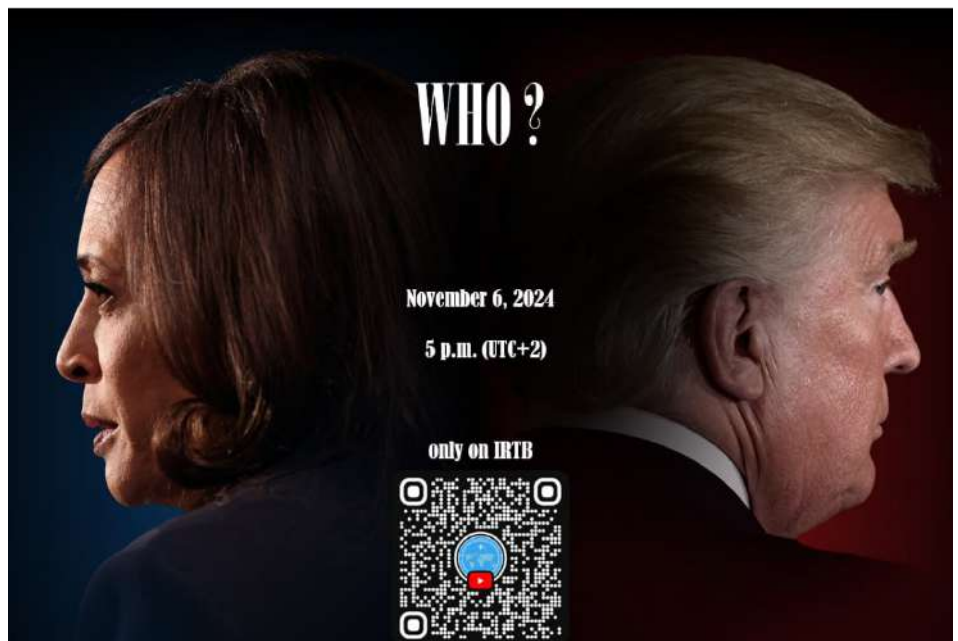
9 жовтня 2024 року в Каразінському університеті стартував проєкт “American Weeks in Karazin” – це освітньо-дискусійна платформа, що об’єднує студентів, викладачів і провідних фахівців для всебічного аналізу політичної ситуації в США напередодні президентських виборів. Ініціатор проведення проєкту навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу».

«American Weeks» розпочались з лекції кандидата економічних наук, доцента Івана Марченка «Американські вибори: нестандартний підхід». «Це особливі вибори: тут немає фаворитів чи аутсайдерів. Соціальні опитування показують, що може виграти будь-хто з кандидатів» – вважає лектор. Безумовно, така висока інтрига щодо визначальної події для політичного життя провідної держави світу викликає відповідний інтерес. Проектна менеджерка «American weeks», студентка 4 курсу Інституту Олеся Кріціна ділиться враженнями після лекції: «Ми мали повну залу студентів та викладачів на лекції Івана Марченка, а згодом – безліч відміток сторінки Інституту в сторіз та рекордні перегляди. Це свідчить про те, що тема американістики та, зокрема, вибори у Сполучених Штатах Америки потребують висвітлення та мають попит серед нашої студентської спільноти».

Ідейний лідер проєкту Іван Марченко зазначає: «Здебільшого, головна увага прикута до євроінтеграції, водночас тема американістики не є достатньо широко представленою в нашому інституті. Після реалізації «American weeks» ми маємо намір розпочати роботу над масштабнішим проєктом з дослідженням американістики на постійній основі».

Директор ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», доцент Микола Писаревський:

– Цієї осені відбудеться подія, що визначить майбутній хід історії – вибори у Сполучених Штатах Америки. Це

надихнуло навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» провести серію освітньо-аналітичних зустрічей присвячених американським виборам. В межах проєкту разом з провідними фахівцями ми проаналізуємо передвиборні настрої, розглянемо ризики й можливості результатів голосування американського народу, зануримося в політичну культуру цієї держави та зустрінемося з цікавими гостями з США, які поділяться своїм досвідом і знаннями. Метою проєкту є не лише теоретичний

аналіз, але й створення простору для обміну думками, поглиблення розуміння глобальних політичних процесів та розвиток критичного мислення студентів у контексті міжнародних відносин. Проєкт триватиме до 6 листопада включно. Передбачено міжнародний студентський телеміст, онлайн зустріч з послом США та інші різноформатні заходи.

З повною програмою можна ознайомитися на сторінці Інституту в Instagram (@irtb.karazin), а також на сайті Інституту.

СПОРТ

ВІТАЄМО ЛУЧНИКІВ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ З УСПІХАМИ НА ЧЕМПІОНАТІ УКРАЇНИ

З 6 по 9 жовтня 2024 року у м. Чернівці відбувся фінал Кубка України зі стрільби з лука. Участь у змаганні приймали 5 студентів та випускників Каразінського університету.

Микита Дюняшев, студент юридичного факультету, став 8-м особисто, 7-м у чоловічих командних змаганнях та 8-м у складі змішаної команди. Дмитро Шабанов, студент економічного факультету, став 33-м особисто. Микита Кравчук, випускник навчально-наукового інституту комп'ютерної фізики та енергетики, став 9-м особисто та 4-м у чоловічих командних змаганнях.

Вікторія Степаненко, випускниця факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу, стала 9-ю особисто та 9-ю у жіночих командних змаганнях. Тетяна Давиденко, випускниця факультету ГПРТ, стала 9-ю особисто у категорії блочний лук.

Змагання, які завершували змагальний сезон на відкритому повітрі та підводили підсумки боротьби протягом 2024 року серед дорослих та юніорів, за результатами яких формуватиметься збірна команда України на наступний рік.

За результатами виступу у 2024 році Микита Дюняшев став кращим серед юніорів, у дорослому рейтингу – 17. Цього року Микита став двічі чемпіоном України

серед юніорів, фіналістом чемпіонату України, учасником Чемпіонату Європи серед молоді у категорії юніорів, срібним призером Універсіади України серед змішаних команд.

Вікторія Степаненко стала 16-ю у рейтингу 2024 року серед жінок, двічі чемпіонкою Універсіади України (особисто та у командних змаганнях), срібним призером серед змішаних команд, бронзовим призером Чемпіонату України серед спортивних шкіл.

Микита Кравчук став 16-м у рейтингу 2024 року серед чоловіків, виборов бронзову нагороду Чемпіонату України у командних змаганнях.

Вітаємо лучників Каразінського університету та чекаємо на нові успіхи у 2025 році!

*Володимир ТЕМЧЕНКО,
завідувач кафедри фізвиховання та спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, майстер спорту з легкої атлетики.*

СПОРТ

ЗОЛОТА МЕДАЛЬ У ШВИДКИХ ШАХАХ

Першокурсник навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» Роман Дегтярьов у складі команди DniproChess виборов золоту медаль у швидких шахах та бронзову медаль у бліці на клубному чемпіонаті України з шахів (м. Вінниця, 3-6. 10.2024 р.).

Вітаємо Романа та чекаємо на нові перемоги!

СТИПЕНДІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

СТУДЕНТ ЧЕТВЕРТОГО КУРСУ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ АНДРІЙ ХОРУНЖИЙ: «ЯКЕ ТО ЩАСТЯ МАТИ ВЧИТЕЛІВ, ЯКІ ВЕДУТЬ ДОРОГОЮ ЖИТТЯ!»

З Андрієм Хорунжим, активним студентом 4 курсу філологічного факультету, спілкуємося на сторінках газети не вперше... Андрій є президентським стипендіатом та переможцем Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

– Андрію, ви вже маєте понад 10 наукових публікацій. Яка з ваших робіт є найбільш значущою для вас і чому?

– Наукові публікації – виплід невпинного горіння аналізованим, тому кожна цінна та значуща. Хоч буває по-різному: одні статті постійно тримають поруч, інші – починають функціонувати уже відділено від автора. Дослідницька робота «Концепт ЧУЖИЙ в староукраїнській (руській) мовній картині світу (на матеріалі універсалів гетьмана Богдана Хмельницького)» – об'ємна актуальна новаторська розвідка, основні положення та висновки якої могли б прислужити національній науці.

– Що стало вашим натхненням займатися науковими дослідженнями на філологічному факультеті?

– Початок моєї наукової діяльності припадає на 2 курс – рубікон між емоційністю, легковажністю та раціональністю, розсудливістю. Тоді-то Дюкар К. В., перший науковий керівник, зуміла направити мої порухи енергії у правильне дослідницьке річище, хоч як важко не було. Яке то щастя мати вчителів, які ведуть дорогою життя! Завдячую їм своїм наставникам – Філому М. І., Літвіновій І. М., Бутко С. Г., Калашиник Ю. І. та іншим.

– Чи є у вас свій девіз або життєві принципи, які допомагають вам досягати поставлених цілей?

– Ми приходимо у світ любити. Справжнє почуття, втілене у вчинках і діях, приводить до творення істинного, до якого повсякчас прагне людина. Лиши

дозріле й набуває з любові призвичаюється до органічного успіху особистості. Безумовно, те, що так плекаємо духовно, мусимо незламно боронити. Так, любити й боротись, як стверджує інтелектуалка ХХ століття Д. Віконська, стає цінністю цього надкороткого буття.

– Які виклики зустрічали на шляху до ваших наукових досягнень і як вам вдалося їх подолати?

– Кожна наукова робота – поступальний зсув лінії неможливого. Перетворити уявне на дійсне реально, коли долати посталі виклики у дослідженні. Спромога для зрушень – постійне відчуття сократівського «я знаю, що нічого не знаю», а, отже, щоденний зовнішній та внутрішній вишкіл власного ества. Праця, постала в служіння, і дисципліна – єдина метода подужання перешкод, зокрема, у дослідницькій царині.

– Які у вас плани на майбутнє? Чи бачите себе в академічній сфері або, можливо, розглядаєте інші варіанти розвитку кар'єри?

– Нині, oprіч навчання, працюю в освіті. Вчителювання – радше захист юного українця від знекорінення й інтернаціоналізації, яку насильно насаджують міністерські просвітителі «современих ознів» (за Т. Шевченком). Як на словіді, зізнаюся, чим більше гарую у шкільному навчальному закладі, тим сильніший потяг до академічного середовища. Планую захистити дисертацію з діахронної лінгвокогнітології на здобуття наукового ступеня доктора філософії, працювати в університеті.

– Яким власним досягненням пишаєтеся найбільше?

– Літературознавець Г. Помилуїко-Недашківська писала, що правдивість буття полягає у тому, щоб «гарувати й не знати ціни власній праці». Осмислення успішних справ відбувається, хіба що коли рапортує про здійснену роботу.

Показовий звіт був для здобуття стипендії Президента України. Навпевне, перераховані громадські, наукові й освітні здобутки уможливають пишатися напрацьованим.

– Які поради ви дали б студентам, які тільки починають свій шлях у науці?

– На моє переконання, студент повинен культивувати вогонь до пізнання, вдосконалення, служіння науці, плекати витривалість, розсудливість, мудрість, мати національний світогляд. Навчатися працювати всупереч, хоч як би не намагалися збити. Відтоді не лише зростаємо професійно, зокрема у науці, а й втілюємо сенс нашого буття – віддарувати плоди справжнього й унікального.

– Як мотивуєте себе досягати нових вершин і не зупинятися на досягнутому?

– Уже дійсність, жорстока та кривава, сприяє невпинній роботі в різних сферах. Розуміння людської тлінності, так загрозливої безслідним проминанням у часоленні, мотивує зроби ти якомога більше. Працювати – означає втілити сенс існування воістину гідно.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПИШАЄМОСЯ!

ЛАУРЕАТ СТИПЕНДІЇ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ТА МАЙБУТНІЙ ЛІКАР ПАЦАЦІЯ МЕРАБІ: «МЕНЕ НАДИХАЄ ДУМКА ПРО ПОКРАЩЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ»

Пацация Мерабі – студент шостого курсу магістратури зі спеціальності «Медицина». У цьому році він став лауреатом стипендії Президента України, якою відзначають найкращих учнів за високі академічні досягнення та активне громадське життя. «Беззаперечно, отримання стипендії Президента України не було мою метою, – говорить Мерабі. – Головна ціль – стати хорошим лікарем, тому намагаюся наполегливо навчатися та здобувати знання з навчальної програми, хоч це і є складним завданням. Зважаючи на це, стипендія – радше приємний бонус на цьому шляху».

– Вітаємо! Поділіться з нами вашими емоціями та враженнями від отримання стипендії.

– Одного дня, доволі несподівано, мені повідомили з деканату, що я можу спробувати подати заявку на отримання цієї стипендії. Це було приємно та додало настрою, проте не можу сказати, що я одразу забув про все на світі. Поставився до цього, як я вже зазначав, як до приємного бонусу, і почав збирати документи, проте це не скасовувало інших планів і купу завдань у той та інші дні. До того ж я ще не знав, яке рішення буде ухвалено. Підсумовуючи, можу сказати, що моя реакція була доволі стриманою.

– Яким був ваш шлях до медицини?

– У дитинстві я мріяв стати лікарем, але ближче до старших класів змінив свою думку. Зрозумів, що біологія не захоплює мене настільки, щоб присвятити їй усе життя, не зможу бути серед хворих постійно. Тож вирішив, що медицина не мій шлях. Попри це, в II класі чітко усвідомив і ухвалив рішення, що з усіх варіантів (а

серед них були й міжнародні політичні відносини, до прикладу) медицина найкращий. Ба більше, на початку навчання в університеті я все ще не міг точно зрозуміти, чи подобається мені це, проте що далі, то більше усвідомлював, що так – я стану лікарем.

– Який напрям у медицині вас цікавить найбільше?

– Зараз, з огляду на зміни, ухвалені міністерством, щодо розподілу студентів бюджетної форми навчання, у мене немає точного усвідомлення, куди я потраплю на інтернатурі, проте з усіх спеціалізацій, я вважаю, кардіологія найцікавіша, особисто для мене.

– Чим вам найбільше подобається ваш фах?

– Думаю, зі мною погодяться мої колеги, що в медицині найприємнішим є розуміння, що до тебе людина була хвора, а після тебе вона здорова – ти її вилікував, покращив якість життя. Іноді можна навіть сказати, що ви разом із колегами врятували чиесь життя. Кардіологія в цьому сенсі дуже різноманітна: з огляду на те, що серцево-судинні захворювання нині є провідною причиною смерті у світі, можна намагатися забезпечувати превенцію великої кількості летальних випадків. Я вважаю, що це круто.

– Що надає вам сил рухатися далі?

– Мене надихає розуміння, що я дуже мало знаю. У мене в голові постійно є думка, що хороший лікар має знати просто все. Хоча я розумію, що геніальний доктор Хаус чи Шон Мерфі – вигадані персонажі серіалів, і знати абсолютно все неможливо, не покидає

думка, що постійне самовдосконалення та навчання протягом життя є ключем до успіху в медицині.

– Поділіться з нашими читачами секретом такої високої успішності у навчанні.

– Напевно, усі студенти-медики погодяться з тим, що, якщо намагатися вчитися добре, вільного часу вкрай мало. Саме тому це доволі складне питання. Як на мене, головне – це все робити вчасно. Це стосується не тільки дедалейнів, а й того, що саме формування міцного підґрунтя завдяки більш теоретично спрямованим першим курсам навчання є основою легшого розуміння клінічних дисциплін на старших курсах. Отже, на мою думку, починати слід ще з молодших курсів, бо, як ні – то далі буде тільки важче.

ПИШАЄМОСЯ!

– Однак президентська стипендія – не тільки про високі академічні досягнення, а й про інші аспекти життя. Поділіться, якими своїми досягненнями поза межами університету пишаєтеся.

– Як я вже зазначав, навчання забирає левову частку часу, проте, незважаючи

на це, я ще працюю братом медичним у відділенні інтенсивної терапії міської лікарні. Це насправді можливість набувати досвіду, контактувати з пацієнтами, розуміти, що здобуті теоретичні знання можна дійсно використовувати на практиці. До того ж лікарня є майданчиком для купу нових знайомств із цікавими людьми.

– Чим ви наповнюєте свій вільний час?

– Здебільшого у вільний час я зустрічаюся зі своєю коханою, принагідно хочу передати їй привіт. На інші види занять, на жаль, як би не хотілося, часу бракує.

Меланія РИБАЛКО.

ПИШАЄМОСЯ!

«БАЧИТИ, ЯК ІНШІ ПОСМІХАЮТЬСЯ, ЇХНІ РАДІСНІ ОЧІ – ЦЕ МРІЯ І МЕТА ВСЬОГО ЖИТТЯ», – ПЕРША ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛОВИ СТУДРАДИ ТА ЛАУРЕАТКА ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ СТИПЕНДІЇ СОФІЯ ПАНАСЮК

Софія Панасюк – студентка 4 курсу спеціальності «Публічне управління», обличчя активізму Каразінського студентського самоврядування.

Найважливіша частина будь-якої спільноти – це люди та ідеї, якими вони об'єднані, саме тому надважливо дізнаватися більше про нашу університетську родину, та тих, хто представляє наші інтереси. У цьому році Софія отримала стипендію Президента України, що є відзнакою високого рівня академічної успішності та цінних досягнень поза межами закладу освіти. Сама вона із Донецької області, й такі винагороди допомагають продовжувати жити в Харкові, волонтерити та навчатися. Саме для неї наш університет став місцем трансформації, де можна знайти себе, розкритися та стати частиною великої сім'ї.

– Вітаю з отриманням стипендії!

– Дуже дякую! Звичайно, я дуже рада, бо вона допомогла мені не тільки фінансово, але й морально. Не скажу, що це було моєю метою, бо все сталося дуже спонтанно, проте я щаслива й натхненна.

– З чого складалася твоя заявка на стипендію?

– Сама заявка має багато частин: відмінна академічна успішність за всі курси (понад 90 балів), активна громадська

діяльність та наукові роботи, у моєму випадку вони пов'язані з молодіжним активізмом та впливом студентських громадських організацій на політику. Я подавала заявку і як активна членкиня студради, і як амбасадорка Всеукраїнської молодіжної програми ВідноваUA, і як делегат нашого університету в Українській Студентській Лізі. Ще багато різних і мені масштабних проєктів, але це основні, великі.

– Напевно, тебе часто питають, як усе встигаш?

– Не можу сказати, щоб я сильно все встигала... Часто це робота вночі, безперервне вирішення важливих питань, що не може не виснажувати, бо іноді втрачається мотивація. Тому мій «лейтмотив» у житті – порівнювати себе тільки з собою вчорашньою. Адже успіхи інших – це не твої поразки! Треба дивитися тільки на себе в цьому моменті й намагатися бути кращим за себе попереднього.

– Так, ці думки має почути кожен!

– Попри тимчасові вигорання, дуже люблю свою діяльність. І особливе місце в серці займає студрада. Мій шлях почався на 1 курсі в івент-відділі, а на 2 курсі я вже його очолила. З минулого року я обіймаю посаду першої заступниці голови студради. Для мене це чудова можливість розвивати всі навички, і найкраще – це навчатися від

таким натхнених і талановитих людей, з якими ми постійно підіймаємо власний рівень. Це неймовірно надихає.

– Що входить у твої обов'язки?

– Навіть не можу перелічити, бо насправді їх безліч. Починаючи від комунікації з головами відділів, з адміністрацією, зі студдеканами, і до допомоги з декораціями. Наприклад, у нас скоро буде Гелловін, і днями ми всі разом зберемося клеїти, вирізати. Усі види діяльності для мене – це дуже мотиваційний процес. Чим більше працюю, тим більше мене в мене з'являється запалу.

ПИШАЄМОСЯ!

– Що в громадській діяльності тобі подобається найбільше?

– Люди, ком'юніті та спілкування. Пам'ятаю, як я прийшла до Каразінського сором'язливою першокурсницею і дуже хотіла робити «щось», але не знала, з чого почати. Тому просто йшла скрізь, намагалась знайти можливість, постукатись, і це мені допомогло. Як би іноді не хотілося, я не сиділа і не ховалась. Саме тут знайшла тих, хто підтримував мене. Пишаюсь тим, що наша студрада витримала тяжкий період початку повномасштабного, бо багато хто, тим паче в Харкові, не витримав, але наші попередники передали нам велику базу. Коли ми починали, хоча й у повній дистанційці, ми працювали не з нуля. Проте складно було. Ми впоралися, і ось зараз ми маємо сформоване ком'юніті та родину, до якої хочеться повертатися. Це саме те, що мені було так потрібно. Університет – це не на чотири роки, це спогади та навички, які залишаються з тобою назавжди.

– Чи плануєш продовжувати навчання на магістратурі?

– На моїй спеціальності це обов'язково, бо без магістратури нікуди. Я хочу працювати далі на вищих посадах, тому вона мені вкрай потрібна. Але якщо відійти від «обов'язково», то скажу, що мені дуже подобається навчатися в нас на факультеті. Поєднуючи здобуті знання зі студентським самоврядуванням, у мене виходить відразу практикувати вивчене. Думаю, що й тому для диплома я оберу націлену на громадську активність та громадянське суспільство.

– Розкажи, які зараз проекти готує студрада?

– Зараз у нас йде виборчий процес, яким займається студентська виборча комісія. Також плануємо щорічне святкування Гелловіну. Наступне – це зимовий благодійний вечір. Ми його також проводили минулого року, і кожен наш великий захід ми прив'язуємо до певного збору, адже можемо радіти тут і зараз тільки завдяки нашим захисникам. Окрім розваг, готуємо серію освітніх проектів. Слідкуйте за анонсами, буде куди сходити і онлайн, і офлайн. Студенти по всьому світу й хочуть якісно організувати своє

дозвілля, тому робимо так, щоб усім було цікаво.

– Але офлайн, як на мене, відвідує навіть більше людей, ніж онлайн.

– Так, це правда. Якщо це розважальні заходи, то реєстрація закривається за години. Якщо це зустріч з відомою особистістю, то перші пів години, і вже немає квитків. Освітні заходи відвідує не менше. Раніше, до вторгнення, ми могли собі дозволити й на 1 000 людей захід, але зараз це майже неможливо, бо зазвичай приміщення вміщують до 200 осіб. Студенти дуже втомилися від онлайн, і це відчутно. Ми всі сподіваємося на нашу скорішу перемогу, бо Харків – це студентське місто, і хочеться, щоб тут було набагато більше студентів.

– Чи є у тебе захід мрії, який ти дуже хотіла б зробити в Каразінському?

– Після війни я мрію про справжню ніч першокурсника, як це було в нас. Грандіозний захід на 3 000 студентів! Знаю, що наша команда це може, але не дозволяють безпекові умови. Щодо проекту мрії, у нас є всеукраїнський медіафорум *stu.digital*, що його започаткував наш UNK блог, для студентських самоврядувань. У цьому році хочемо його зробити в Івано-Франківську, але ж це харківський форум... і мені дуже сумно, що він проходить не в Харкові.

– Чи часто до студради самі звертаються студенти зі своїми пропозиціями, зауваженнями, ідеями?

– Достатньо часто. Ми ж не тільки організуємо дозвілля, а й захищаємо студентські права, представляємо студентство на Вченій раді. Ми вирішували проблеми зі стипендіями, коли абсолютно не було фінансування, допомагали іншим студсамоврядуванням, працювали над правками до законопроекту про вищу освіту, бо зараз йде зміна законодавства. Не думайте, що ми івент-агенція, адже ми залучені в багатьох важливих питаннях і робимо все від нас залежне, щоб Каразінський плідно працював, жив, розвивався, процвітав, і щоб студентство було задоволено.

– Чи були моменти, коли хотілося все кинути?

– Справжнього бажання кинути роботу не виникало. Звісно, є моменти виснаження, вигорання, особливо, коли все накладається. До того ж я дуже метеозалежна. Дивлюся зараз на дощик за вікном, і аж руки опускаються. Але, згадавши важливість того, що ми робимо, переглядаючи загальний прогрес, інші проекти та плани, розумію: потрібно рухатися далі. Важливо зібратися, на мить відволіктися – і знову до справ.

– За що любиш Каразінський?

– За родину. Ти йдеш коридором, з тобою вітаються, і хоча всі у своїх справах, вони знайшли час посміхнутися. У 8 класі, коли ми з батьками їздили до Харкова погуляти, я побачила наш університет, і сказала, що я б хотіла тут навчатися! І ось, якби повернути час назад, я б зробила той самий вибір. Університет – це, звісно, наукова база. Каразінський займає високі позиції. Особливо зараз хочу відзначити, що ми тримаємось, стоїмо, функціонуємо. Це вражає й надихає, що ми настільки близько до кордону, але люди обирають продовжувати жити тут, навчатися, навчати. Для мене це – подвиг. У цьому році це класні першокурсники, активні та завзяті. Нам потрібні такі студенти!

– Поділись із нами своєю мрією.

– На глобальному рівні це, звісно, кінець війни. А на особистому – знайти своє місце та призначення. Розумію, що рухаюсь у правильному напрямі. Мені дуже подобається те, що я роблю, весь цей активізм, але мені хочеться остаточно зрозуміти, де я можу осісти й будувати свою кар'єру. Через війну я двічі втратила дім, а разом із тим втратила саме відчуття дому, то іноді просто хочеться спокою... але для мене спокій – це рух і активність. Мені часто кажуть, щоб я присіла, відпочила, залишилася вдома. Слухаю це і розумію, що зараз залишусь дома й втрачу якусь можливість. Мені треба діяти, і хоча я маю достатньо великі проблеми зі здоров'ям, вони не заважають мені бути тут. Взаємодія «людина-людина» для мене має велике значення. Бачити, як інші посміхаються, їхні радісні очі – це мрія та мета всього життя. Хочу, щоб люди були щасливими.

Меланія РИБАЛКО.

СТИПЕНДІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

СТУДЕНТКА ЧЕТВЕРТОГО КУРСУ ННІ «КАРАЗІНСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ» ЯНА КУРБАЄВА: «МОЯ МЕТА – СТАТИ ПРОФЕСІОНАЛОМ У СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ»

Стипендією Президента України відзначена студентка 4 курсу навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Каразінського університету Яна Курбаєва. Дівчина навчається на спеціальності 073 «Менеджмент». Дисциплінована, розумна та цілеспрямована, вона обрала шлях, що вимагає не лише знань, але й лідерських якостей. Поговоримо про її навчання, успіхи та плани на майбутнє.

– Розкажіть про свій шлях до президентської стипендії. Що, на вашу думку, стало ключем до успіху?

– Мій шлях до отримання президентської стипендії був наповнений наполегливою працею та пристрасною до навчання. З моменту початку навчання в Каразінській школі бізнесу я зосередилася на пошуку можливостей для розширення своїх горизонтів. Президентська стипендія, на мій погляд, є гарним стимулом для студентів, які не байдужі до точних наук і мають бажання продовжити працювати в сфері менеджменту. Я дуже вдячна за таку нагороду, вважаю, що це заслуга моїх викладачів, які завжди готові пояснити, зацікавити і допомогти студентові.

– Спеціальність «Менеджмент» вимагає як стратегічного мислення, так і вміння працювати з людьми. Як би ви охарактеризували свій підхід до навчання та роботи в команді?

– Мій підхід до навчання та командної роботи ґрунтується на чіткій комунікації, взаємній повазі та спільній відповідальності. Крім того, я активно підтримую принцип зворотного зв'язку, оскільки він є важливим елементом розвитку команди як єдиного цілого. Коли члени команди відчують, що їхні думки та ідеї важливі, це сприяє більшій мотивації та залученості в роботу.

– Яким власним досягненням пишаєтесь найбільше?

– Найбільше пишаюся тим, що була обрана для участі в дослідницькій програмі Mitacs Globalink Research Internship 2024. Ця можливість не тільки є важливим етапом в моїй академічній подорожі, але й підтвердженням моєї важкої праці та часу, який я вклала у своє навчання та особистий розвиток. Це досягнення також є результатом моєї віри у свій девіз, оскільки я отримала можливість стажуватися в місті, про яке завжди мріяла, – Торонто.

– Чи є у вас якісь звички або ритуали, які допомагають вам залишатися зосередженою та мотивованою?

– Мій девіз: «Залишатися вірною своїм мріям, навіть коли шлях до них є складним. Продовжуй працювати над тим, щоб перетворити їх на реальність, а не просто на слова». Щоб залишатися зосередженою та мотивованою, дотримуюся режиму дня, який має час для навчання та догляду за собою. Невеликі перерви для занять, які мені подобаються, наприклад, читання або практика корейської та англійських мов, допомагають мені перезарядитися та залишатися вмотивованою. Я ставлю перед собою чіткі цілі як короткострокові, так і довгострокові, і регулярно аналізую свій прогрес. Невеликі перерви для занять творчістю, зокрема виготовлення ароматичних свічок, допомагають мені освіжити розум і підтримувати мотивацію. Ще один важливий ритуал – це практика вдячності: я веду журнал, у якому записую те, за що я вдячна. Це допомагає мені зосередитися на позитивних аспектах мого життя.

– Яким бачите майбутнє? Які професійні цілі ставите перед собою?

– Після завершення навчання прагну надалі розвивати свій досвід в управлінні, працюючи з міжнародними компаніями. Моя мета – стати професіоналом у сфері менеджменту, здатним впроваджувати позитивні зміни як у малому бізнесі, так і у великих корпораціях. Мене особливо

цікавлять ролі, які поєднують роботу у сфері HR та стратегічне планування. Крім того, прагну продовжувати розвивати свої лідерські вміння та одного дня заснувати власний бізнес, можливо, у сфері ресторанного бізнесу або у творчому напрямі.

– Чи є людина, яка надихає вас у житті чи кар'єрі?

– Надихаюся моїми батьками, які своїм прикладом продемонстрували мені, наскільки важливо не здаватися й завжди слідувати своїм мріям. Вони навчили мене любити те, чим займаєшся, і прагнути до досконалості в усіх аспектах життя. Крім того, вони наголошували на важливості поваги та цінування людей, з якими я працюю та проходжу життєвий шлях, водночас підкреслюючи, що потрібно бути обережною у виборі оточення.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

ПИШАЄМОСЯ!

«ЗАВЖДИ МОЖНА СТАТИ КРАЩОЮ ВЕРСІЄЮ СЕБЕ, І ЦЕ МОТИВУЄ РУХАТИСЯ ВПЕРЕД», – ЛАУРЕАТКА СТИПЕНДІЇ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ТА ЧЛЕНКИНЯ СНТ ННІ ЕКОЛОГІЇ ЄЛИЗАВЕТА КОРОТЕЦЬКА

Коротецька Єлизавета – надзвичайно активна, розумна та смілива студентка Каразінського університету. Але краще за будь-які голосні слова скажуть її досягнення. Серед найважливіших – участь у Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності 101 «Екологія», де вона здобула 3 місце. Також Єлизавета виступала на таких наукових заходах, як Таліївські читання, «Актуальні проблеми формальної та неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи», «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво», «Green Construction» та інших. Вона має публікації за результатами своїх досліджень. Її участь у Всеукраїнській студентській англійській конференції «Ecology is a priority» як члена оргкомітету, а також перемога в першому етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Метеорологія та кліматологія» стали важливими віхами на шляху до успіху. Особливо цінним досвідом було стажування в літній школі МБО «Екологія-Право-Людина» на тему «Механізми захисту природи в умовах війни».

Крім цього, Єлизавета очолювала студентське наукове товариство ННІ екології майже два роки та протягом усього періоду навчання залишалася відмінницею, постійно посідаючи 1-ше місце в рейтингу.

«На цьому непростому шляху мене постійно підтримувала та допомагала моя наукова керівниця, професор Надія Василівна Максименко. Я щиро вдячна їй за це», – відзначає Єлизавета.

– Розкажи про свій шлях до стипендії.

– Він був насиченим і багатограним. Від самого початку я ставила перед собою амбітні цілі як у навчанні, так і в особистісному розвитку. Я активно брала участь у різних конкурсах та конференціях, що дозволило мені поглибити свої знання й набути цінного досвіду. Щодо емоцій від отримання стипендії, це був момент справжньої радості та гордості. Коли отримала офіційне підтвердження від Міністерства освіти і науки, мене охопили почуття вдячності за те, що всі мої зусилля були нагороджені. Водночас я відчула й відповідальність, адже стипендія відкриває нові можливості та виклики, які я готова прийняти з повною віддачею.

– Чи важко постійно підтримувати дуже високий рівень академічної успішності?

– Підтримувати високий рівень академічної успішності – це завжди виклик, але для мене це не лише про зусилля, а й про задоволення від процесу навчання. Коли ти дійсно захоплюєшся своєю сферою, кожен новий проєкт або дослідження стають цікавими можливостями для розвитку. Звісно, бувають моменти, коли навантаження велике і необхідно поєднувати різні завдання, але правильна організація часу та підтримка з боку сім'ї дуже допомагають. Навчання для мене – це не просто обов'язок, а шлях до нових знань і можливостей. Коли я бачу результати своєї роботи – хай то успішний виступ на конференції чи публікація дослідження – це додає мотивації рухатися вперед і досягати ще більшого.

– З якого віку ти почала цікавитися екологією?

– Моє зацікавлення екологією почалося ще з дитинства. Мешкаю за містом і завжди любила природу, проводила багато часу на свіжому повітрі, захоплюючись різноманіттям рослин і тварин. Однак справжній інтерес до цієї теми сформувався в підлітковому віці, коли я почала глибше розуміти, які виклики стоять перед навколишнім середовищем. У школі мої перші наукові роботи були пов'язані з дослідженням місцевих екосистем і впливу людської діяльності на них. Пам'ятаю, як брала участь у МАН і писала про біоіндикацію, де також займала призові місця на обласному рівні. Тоді мене дуже надихала можливість поділитися своїми спостереженнями з іншими. Це стало фундаментом для мого подальшого навчання в університеті, де я почала займатися екологічними дослідженнями на більш серйозному

ПИШАЄМОСЯ!

рівні та з часом змінила сферу своїх інтересів у бік зеленого туризму.

– Розкажи про свою історію з СНТ.

– Моя історія зі студентським науковим товариством (далі – СНТ) почалася з другого року навчання. Спочатку я просто брала участь у наукових конференціях, де відчувала справжнє захоплення обміном ідеями та можливістю спілкуватися з однодумцями. Це надихало мене на подальший розвиток у науці, і поступово я стала долучатися до організаційної роботи. Пізніше мені випала честь очолити СНТ ННІ екології, і це стало одним із найбільш пам'ятних етапів мого студентського життя. Під час моєї каденції ми допомагали організувати низку важливих подій, серед яких особливо виділяється англomовна конференція “Ecology is a priority”, яка стала платформою для студентів не лише з нашого університету, але й з інших закладів освіти, для обміну досвідом і розширення наукових горизонтів. Також були організовані численні зустрічі зі студентством, де ми сприяли розвитку екологічної свідомості та залученням до науки. Після завершення моїх повноважень я з радістю передала цю важливу роль новим лідерам, але досвід, набутий у СНТ, залишиться зі мною назавжди. Він навчив мене організаційних і лідерських навичок, допоміг глибше зануритися в наукову діяльність та надихнув на подальший розвиток у сфері екології. Для мене СНТ стало не лише платформою для реалізації наукових ідей, але й справжньою науковою родиною, з якою завжди приємно співпрацювати.

– Як можуть інші студенти ННІ досягнути до товариства?

– Життя в навчально-науковому інституті екології надзвичайно насичене і різноманітне. Наш інститут завжди підтримує активну наукову і громадську діяльність студентів, постійно організовуючи різноманітні заходи для розвитку як академічних, так і особистісних навичок. Стати

членом нашого СНТ може кожен студент, який зацікавлений у науковій діяльності та бажає розвиватися в цій сфері. Процес приєднання дуже простий, і основною вимогою є інтерес до науки та екології, а також бажання активно брати участь у заходах СНТ. По-перше, проявіть інтерес, якщо вас цікавить наука, екологія, і ви хочете взяти участь у проєктах чи конференціях, то варто звернутися до представників СНТ інституту. Інформація про діяльність товариства розміщена на сайті інституту та соціальних мережах. По-друге, варто звернутися безпосередньо до чинних членів або керівників товариства. Вони зможуть детально розповісти про поточні проєкти, заходи та можливості для студентів. Один із найкращих способів почати – це відвідувати заходи, організовані СНТ. Це дозволить не лише дізнатися більше про діяльність товариства, але й познайомитися з іншими студентами, які вже є активними учасниками. І ключове – запропонуйте свої ідеї. СНТ завжди відкрите для нових ідей та проєктів. Якщо у вас є власні наукові пропозиції або проєкти, які ви хотіли б реалізувати, товариство завжди готове підтримати ваші ініціативи.

– Чому ти обрала саме Каразінський університет?

– Я обрала Каразінський з кількох причин. По-перше, це один із найстаріших і найпрестижніших університетів України з багатою історією та традиціями. Він має високий рівень викладання та наукових досліджень, що дозволяє студентам здобувати знання на світовому рівні. Для мене було важливо навчатися в закладі, який визнаний як в Україні, так і за її кордонами, адже це надає мені доступ до якісної освіти та відкриває широкі перспективи для майбутньої кар'єри. По-друге, університет пропонує унікальні можливості для студентів у сфері науково-дослідної роботи. Каразінський відомий своєю науковою школою та активною підтримкою молодих дослідників, і я прагнула скористатися цими можливостями,

щоб не лише здобути знання, але й зробити свій внесок у розвиток науки. Я вже мала змогу працювати над дослідницькими проєктами під керівництвом викладачів, що значно підвищило мій рівень підготовки. Крім того, університет надає різноманітні можливості для розвитку поза навчанням – участь у студентських організаціях, волонтерських проєктах та культурних заходах. Це створює середовище, де можна реалізовувати себе не тільки як студента, але і як активного громадянина, що прагне розвивати суспільство.

– Як думаєш, чого в тобі більше: таланту або послідовної та наполегливої праці?

– Я вважаю, що в моєму випадку послідовна та наполеглива праця відіграє більшу роль. Безумовно, талант важливий, але саме постійне прагнення до самовдосконалення, наполегливі зусилля і вміння працювати над собою дозволяють розкрити його повною мірою. Наприклад, під час підготовки до конкурсів або написання наукових робіт, я завжди віддаю перевагу ретельній підготовці, систематичному вивченню матеріалів та плануванню роботи, а ніж покладатися на «талант». Я вірю, що наполегливість дозволяє подолати будь-які труднощі та перетворити природні здібності на реальні досягнення. Навіть якщо в когось є талант, без праці він залишиться нерозкритим. Тому постійно ставлю перед собою нові цілі та працюю над їхнім досягненням, що й допомогло мені отримати стипендію президента.

– Який твій лейтмотив по життю?

– Постійний розвиток і вдосконалення. Я вірю, що завжди можна стати кращою версією себе, і це мотивує мене рухатися вперед. Незалежно від того, яких успіхів я вже досягла, завжди є нові вершини, які варто підкорити, і нові знання, які можна здобути.

Меланія РИБАЛКО.

А ЯКИЙ У ВАС ДЕКАН?

«Я ВІДДАНИЙ ПАТРІОТ НАШОГО ФАКУЛЬТЕТУ!» – ІНТЕРВ'Ю З ДЕКАНОМ ХІМФАКУ КАЛУГІНИМ ОЛЕГОМ МИКОЛАЙОВИЧЕМ ПРО НОВІ ОСВІТНІ ПРОГРАМИ, ПОДВІЙНІ ДИПЛОМИ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ

Олег Миколайович, професор, кандидат хімічних наук, на посаді декана з 2006 року. За цей час він впровадив на факультеті багато реформ та додав нових можливостей для студентів. Наші хіміки – це завжди потрібні на ринку праці та конкурентоспроможні професіонали, які знаходять початок своєї кар'єри саме в стінах Каразінського. Завдяки високому рівню підготовки та відданості викладацького складу, ми можемо бачити результати багаторічної праці.

– Чим вам найбільше подобається посада декана?

– На посаді декана не може нічого подобатися! [усміхається]. Якщо запитате, що мене надихає на роботу, то це насамперед відповідальність за рідний факультет і бажання зробити його кращим, створити хороші умови для студентів і для роботи викладачів. Я патріот нашого факультету, бо сам його закінчив, захистив кандидатську, пізніше став викладачем. Тому роблю все, щоб ми ставали краще. Також варто зазначити, що людина може хотіти бути деканом, але треба, щоб колектив підтримував. Колеги мені довірили, тому я так довго її обіймаю свою посаду.

– Поділіться з читачами, чим закінчився 2023-24 навчальний рік для факультету хімії?

– Рік, як завжди, закінчується сесією. Знаєте, для нас функціонування факультету під час війни – це справжній виклик, тому що для хіміків навчання онлайн є великою проблемою. Одне з моїх величезних бажань із початку повномасштабного вторгнення – це забезпечити студентам можливість набувати компетентностей у лабораторіях. Я дуже радий, що ми змогли вирішити цю проблему. Переважно завдяки нашому роботодавцю, давньому партнеру, компанії «Укрорсинтез» («Снамін»), з якою ми співпрацюємо.

Компанія на безоплатній основі поселила в свій гуртожиток в м. Києві приблизно 60 наших студентів та забезпечила їх одноразовим харчуванням. У першій половині дня студенти навчаються онлайн на факультеті, а в другій – проходять стажування в лабораторіях компанії. При цьому вони ще й отримують заробітну платню за стажування. Таким чином студенти готуються до майбутнього працевлаштування, вибору професії. Крім того в 2023-24 навчальному році для хоробрих харків'ян і харків'янок, які залишилися в місті Харкові та захотіли навчатися офлайн, ми сформували декілька окремих груп для навчання в лабораторіях факультету. Це було в безпечному просторі для тих, хто цього хотів. Це, напевно, найважливіший виклик, з яким ми змогли впоратись.

– Чи успішно пройшла адаптація до умов війни?

– Ми намагаємося зробити все, щоб майбутній хімік став справжнім хіміком. Бо наші випускники – це наша гордість, і за кожного даємо гарантію якості, бо до них ми надзвичайно вимогливі. Тому випускники знаходять працевлаштування в різних компаніях, різних місцях. Наразі попит на них більше, ніж кількість випускників. Тому, зважаючи на всі фактори, можемо сказати, що ми адаптувалися.

– Які були досягнення факультету хімії за цей рік?

– Протягом останніх 10 років факультет дуже активно займався академічною мобільністю. Маємо договори про подвійні магистратури з університетом Лілля (м. Лілля, Франція) та університетом Лазурного Берегу (м. Ніцца, Франція). За цими договорами ми щороку відбирали найкращих студентів та направляли для навчання в ці заклади вищої освіти. В свою чергу наші французькі колеги завжди забезпечували наших студентів стипендією. По закінченню другого року

навчання студенти отримували два дипломи, Каразінського університету та відповідного французького університету. У цьому році за результатами мого візиту до Рурського університету в Бохумі (Німеччина), який є співзасновником наукового кластеру «Cluster of Excellence RESOLV» (<https://www.solvation.de/>), вдалося підписати ще одну угоду про подвійні магистратури. Також маємо успішний досвід подвійних аспірантур з університетом Лілля. За цими програмами захистилося вже п'ять аспірантів, з них троє – навесні 2023 р.

Серед наукових здобутків слід відзначити грант Національного фонду досліджень України на розробку ліків проти коронавірусу, який наш факультет виборов перед війною. На рік програма була призупинена, але торік НФДУ її поновив. В університеті грантів НФДУ небагато, наразі всього чотири, один із них у нас. Над ним працює потужна команда, яку я очолюю. Особливістю нашого підходу є те, що ми дуже активно залучаємо методи комп'ютерної хімії та молекулярного дизайну. Це конкурентна перевага нашого факультету, маємо в цьому хороши досвід. Дослідження, пов'язані з розробкою ліків проти коронавірусу, минулого року ми презентували міністру освіти та

А ЯКИЙ У ВАС ДЕКАН?

науки Оксену Лісовому, а в травні 2023 р. представляли на Дні науки в університеті.

Також для вас не секрет, що кількість студентів на природничих факультетах зменшується. Це об'єктивно, зважаючи на умови війни. Отже, виникає питання: як можна зберегти свій кадровий потенціал та забезпечити ефективну роботу наших природничих факультетів, які мають потужний науковий потенціал, публікують статті в видавництвах світового рівня (Scopus та Web of Science) і проводять дослідження на світовому рівні? Для того, щоб це зробити, ми долучилися до українсько-китайського освітнього проекту з Ханьчжоуським педагогічним університетом. Три наші факультети (фізичний, хімічний та геології, географії, рекреації і туризму) залучені до цього проекту. Деякі з наших викладачів в 2023-24 навчальному році літали до Ханьчжоу викладати китайським студентам хімічні дисципліни. Це дає змогу зберегти наш викладацький колектив. Якщо дивитися в майбутнє, то бачимо, що природничики нашого університету мають потужний потенціал та хороші школи, отже вихід бачимо в розширенні географії своїх освітніх послуг. Маємо перемовини з керівництвом університету про те, що зможемо аналогічним чином бути залученими й до викладання в Молдові, Узбекистані та інших країнах.

– Які були найважливіші розробки на факультеті після початку війни?

– Щоб досягти чогось значущого в науці, треба докласти багаторічні зусилля. Окрім гранту, на факультеті продовжуються наукові дослідження, зокрема, за деякими бюджетними договорами МОН, які спрямовані на вивчення та застосування наноматеріалів та нових функціональних матеріалів у різних сферах, зокрема, у військовій. На це й спрямовані наші дослідження. За дослідження в тому числі наноматеріалів один з наших викладачів, проф. Микола Отарович Мчедлов-Петросян, декілька років тому отримав звання члена-кореспондента Національної академії наук України.

– Чого ви очікуєте від майбутньої вступної кампанії, нового курсу?

– Очікую, що вони будуть щонайменше знати шкільну програму, за якою навчалися. Тому що абсолютно не секрет, що головна проблема зараз для нас усіх – це те, що школярі й студенти навчалися онлайн. Для хіміків і фізиків це страхіття, бо діти не були в лабораторії, не мали можливості контактувати з хімічними речовинами, подивитися що та як відбувається в хімічних реакціях. Це для нас додатковий виклик. Раніше наші абітурієнти не лише любили хімію, але й добре розуміли її суть. Тепер це все онлайн, за винятком олімпіадників і обдарованих школярів, що співпрацюють із нами. Для більшості хімія – це така новина, що була десь в онлайні. Тому очікуємо насамперед, що вони володітимуть шкільним рівнем знань.

Не будемо забувати, що абітурієнти є трьох рівнів. Зараз ми ведемо з вами мову про бакалаврів, а ще є абітурієнти магістратури. В основному це наші випускники, яких ми добре знаємо і цінуємо їх бажання продовжити навчання саме на хімічному факультеті Каразінського університету. Якщо на рівні бакалаврату у нас є одна загальновідома програма «Хімія» та нова «Харчова хімія», то в магістратурі пропонуємо низку актуальних для ринку праці освітніх програм з терміном навчання як рік і чотири місяці, та рік і дев'ять місяців. Серед освітньо-професійних програм пропонуємо класичну програму «Хімія», унікальну за своєю спрямованістю

«Фармацевтичну хімію» (напряму, за яким у нас найбільший відсоток працевлаштованих магістрів), а також програму «Харчова хімія, харчова безпека та дієтологія». Освітньо-наукових програми у нас дві. Це знову ж таки «Хімія», але насичена науковою складовою, та нова програма «Матеріалознавча криміналістична експертиза». Відкрили її разом з біологічним та юридичним факультетом за підтримки Інституту судових експертиз ім. Бокаріуса Мініюсту України та Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України в м. Харкові.

А ще очікуємо на талановитих майбутніх аспірантів (PhD студентів), для яких пропонуємо ОНП «Сучасні напрямки розвитку фундаментальної хімії та їх прикладна перспектива».

– Після таких програм повинен бути великий попит на випускників.

– Насправді так і є. Якщо ви відвідаєте сторінку нашого факультету, присвячену працевлаштуванню, то побачите численні запити від роботодавців, і не всі з них задовольняються. Ми прагнемо організувати навчальний процес так, щоб магістри вже з кінця першого року навчання чітко розуміли, у якій сфері планують працювати. Допомагаємо їм знайти стажування та місце проходження виробничої та науково-дослідної практики за тематикою майбутнього роботодавця. Більшість випускників під кінець магістратури добре знають, куди підуть працювати. На жаль,

А ЯКИЙ У ВАС ДЕКАН?

всіх роботодавців наразі задовольнити не маємо змоги, оскільки попит на наших випускників перевищує їхню кількість.

– Яким аспектом життя факультету найбільше пишаєтесь?

– Найбільша гордість – це наші випускники. Вважаю, що хіміки Каразінського є найкращими. Насамперед на це впливає надзвичайно талановитий і дуже вимогливий кадровий склад викладачів. Завдяки цьому я абсолютно впевнений у тій команді науковців, яка готує майбутніх хіміків. Вони це роблять з надзвичайним ентузіазмом, попри вік, місцеперебування, умови тощо. Роблять вони це дуже майстерно.

По-друге, традиція хімфаку – це можливість для студентів бути залученими до наукових досліджень ще в студентські роки. У нас великий відсоток магістрів, які на момент закінчення магістратури мають публікації у вітчизняних журналах, або навіть у скопусних.

По-третє, під час підготовки наших студентів до професійної діяльності, ми прагнемо надати їм такі навички, які роблять їх надзвичайно гнучкими та здатними адаптуватися до різних життєвих обставин. Не тільки даємо знання, намагаємося навчити їх вчитися самостійно. Вміти здобувати нові знання, застосовувати набуті знання для нових сфер. Завдяки такому комплексному підходу до підготовки фахівців, найбільша наша гордість – це наші випускники.

– Як відбувається взаємодія між факультетом та студентською радою на хімфаці?

– Налагодження взаємодії між адміністрацією та органами студентського самоврядування – це одне із найважливіших наших завдань, якому ми приділяємо величезну увагу. Пишаюся тим, що ми співпрацюємо та намагаємося дослухатися до наших студентів. Наприклад, якщо вони пропонують змінити курс, підсилити його або замінити деякі елементи, ми охоче дослухаємося до їхніх порад і вносимо

відповідні зміни. Особливо хотів біти відмітити роботу голови студентської профспілки нашого факультету, Руслани Руденко. Вона протягом навчального року перебувала в м. Харкові й дуже активно приймала участь в усіх профорієнтаційних заходах факультету, у спілкуванні з абітурієнтами.

– Що скажете про аспірантів?

– Наші аспіранти всі прекрасно володіють англійською мовою, як і має бути, пишуть хороші статті, беруть участь у міжнародних програмах тощо. Насправді сприймаємо їх як майбутнє хімфаку, тому ми активно залучаємо аспірантів до викладацької діяльності, в тому числі англійською мовою. До речі про англійську. Нещодавно був ухвалений закон про підсилення вивчення англійської мови. Для хіміка англійська мова надзвичайно важлива. Розуміючи, що майбутній хімік без знання англійської мови не може бути повноцінним фахівцем, ми з минулого навчального року запровадили низку двомовних дисциплін. Читаємо лекції англійською, лабораторні ведемо державною, щоб студент міг одночасно засвоювати предмет двома мовами. Напевно, будемо збільшувати відсоток цих дисциплін, щоб наші студенти могли

вільно працювати в будь-якій країні.

– Які плани факультету на майбутнє?

– В першу чергу хотіли б створити нову освітню програму «Середня освіта» та залучити до неї якомога більше абітурієнтів. Аналогічна програма була раніше на хімічних факультетах класичних університетів, а потім змінилася парадигма в державі та було вирішено, що вчителів можуть готувати тільки педагогічні інститути. Наразі держава і особливо місто Харків має величезну потребу в учителях-хіміках. По-друге, плануємо диверсифікувати наші освітні послуги, в першу чергу на ближнє зарубіжжя. По-третє, докладаємо значних зусиль щоб отримати нові наукові проєкти та гранти – тому активно пишемо запити. У серпні разом з фізиками та радіофізиками ідемо до центру фотоніки в Єну (Німеччина). Сподіваємося на нові наукові розробки та інтернаціоналізацію не тільки освіти, а й науки. Зараз працюємо з роботодавцями в межах дуальної освіти, коли студенти поєднують роботу з навчанням. Готуємося надати цьому процесу юридичне підґрунтя.

Меланія РИБАЛКО.

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

ЗУСТРІЧАЙТЕ НАЙКРАЩОГО ВИПУСКНИКА ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ГЕРМАНА ОРЛОВА!

У цьому році закінчив магістратуру зі спеціальності «Фізика в області кальцій-фосфатних біоматеріалів» на кафедрі фізики твердого тіла і вже готується йти до аспірантури. Завдяки своїй наполегливій праці, великій любові до фаху та старанним зусиллям Герман Орлов став найкращим випускником свого факультету. Секрет таких високих досягнень він уже розкрив у нашому інтерв'ю.

– Як ви зацікавилися фізикою і що саме привело вас на цей факультет?

– Ще в школі дуже захоплювався хімією. У той час я був учасником олімпіад, тому вчитель нам іноді розповідав деякі додаткові цікаві факти, і так сталося, що в глибині хімічних перетворень і явищ з'являлася фізика. У той час зрозумів, що мені цікаво було б вивчити та розібратися у фундаментальних основах навколишнього світу. Під час підготовки до ЗНО навчався з однією з викладачок, що працює на моєму факультеті. Вона й рекомендувала мені вступати до університету, на нашу кафедру. Після спілкування зі своїми знайомими, що розповіли про хорошу репутацію фізичного факультету, я вирішив, що це мій вибір для подальшого навчання.

– Який ваш улюблений розділ фізики?

– Згідно з моєю спеціальністю, мій улюблений розділ – фізика твердого тіла або матеріалознавство. Єдина причина – це те, що саме в цій галузі, з мого погляду, майже всі ті знання та напрями, що я вчив з 1 по 3 курс перестали бути чисто теоретичними (окремими) та стали використовувати для пояснення явищ та поведінок матеріалів навколо нас.

– Розкажіть про своє найцікавіше дослідження або проєкт, над яким ви працювали під час навчання.

– Якщо брати найцікавіший особисто для мене проєкт, то це був початок моєї бакалаврської роботи. Спочатку дослідження повинно було стосуватися впливу домішок алюмінію на властивості кальцій-фосфатних матеріалів, але, на жаль, через початок воєнних дій на території нашої країни, з цікавої практичної роботи вона перетворилася на пів літературний огляд. Коли я починав працювати над роботою, я вже рік працював як лаборант у нас на кафедрі під керівництвом доц. Гончаренка Антона Володимировича та Рохмістрова Дмитра Володимировича. Тому це був той самий проєкт, де всі навички, що я здобув під час роботи, міг самостійно використати для свого дослідження.

– Які викладачі мали найбільший вплив на ваше академічне та професійне зростання?

– Рохмістров Дмитро Володимирович, Гончаренко Антон Володимирович, Зиман Золтан Золтанович, Зетова Тетяна Расимівна, Пойда Володимир Павлович та Лазоренко Олег Валерійович. Окремо хотів би згадати та подякувати Петрушенку Сергію Івановичу, який ввів мене у світ наукової роботи, прийнявши мене як помічника до лабораторії на першому курсі.

– Як ви організували свій час для досягнення таких значних результатів у навчанні?

– Мій принцип – баланс відпочинку та роботи. Тому зазвичай, після щоденного навчання, що я ділив час 60/40 – навчання та відпочинок. Усі результати в навчанні – це саме 60 %, що були проведені за вивченням не тільки програми, але й за практикою у використанні знань. Водночас 40 % відпочинку дозволяли мені мати високу ефективність під час навчання.

– Які позауніверситетські заходи

або хобі допомагали відновлювати енергію та зберігати баланс?

– Настільний теніс та читання художньої літератури. Перше – заряджає енергією та очищає думки, друге – розвиває фантазію та допомагає зосередитися під час вивчення вже наукової літератури.

– Що вважаєте своїм найбільшим досягненням під час навчання на фізичному факультеті?

– 3 досягнень, напевно, найбільше – це можливість працювати в лабораторії фізики біоматеріалів на кафедрі фізики твердого тіла та подальша участь у написанні двох статей разом з моїми колегами з кафедри.

– Які поради могли б дати студентам, які тільки починають своє навчання на фізичному факультеті?

– Можу дати таку раду – не лякайтесь складності першого та другого років навчання. Одразу після закінчення закладу середньої освіти може бути дуже складно зорієнтуватися та адаптуватися

ВИПУСКНИКИ – НАША ГОРДІСТЬ!

до темпу та складності деяких, або навіть майже усіх предметів. Попри це, треба пам'ятати, що ці два роки – це основа усього, що ви будете вивчати в майбутньому. Навіть якщо важко та незрозуміло, моя рекомендація – докласти всіх зусиль, щоб у майбутньому пізнати всю красу фізики, як дуже складної, але водночас дуже красивої у своїй логіці та зв'язках науки.

– Який у вас найкращий спогад з Каразінського?

– Якщо ми говоримо про найкращі спогади, то це 100% участь у науковому фестивалі в Дніпрі разом зі знайомими з

факультету. Ті дві доби були з одного боку найскладнішими, а з іншого – найвеселішими за час мого навчання. З ранку до вечора ми показували всім охочим фізичні експерименти та іноді навіть розповідали, які явища стоять за ними. Була навіть ситуація, коли моїм знайомим довелося сперечатися з людиною, яка вірила, що Земля є пласкою.

– Які ваші плани на майбутнє і як ви бачите своє професійне життя після випуску?

– В ідеалі, хотів би продовжити займатися тематикою кальцій-фосфатних біоматеріалів. До та під

час війни я кілька разів намагався пройти у програму Fulbright Ukraine для обміну досвідом та навичок з нашими колегами у США (під час першої спроби навіть майже пройшов як альтернативний лідер і поїхав би, якби не початок війни). З результатами програми я повинен був повернутися та, використовуючи здобуті знання, надалі розвинути стан галузі в Україні. Надалі планую продовжити навчання на факультеті в аспірантурі, згодом у перспективі – стати членом кафедри й продовжувати займатися науковою роботою. Після закінчення війни хотів би повернутися до конкурсу, пройти в програму та привезти до України нові знання для розвитку.

Меланія РИБАЛКО.

АСПІРАНТИ. НАУКА МОЛОДА

АСПІРАНТ ТРЕТЬОГО КУРСУ КАФЕДРИ ЖУРНАЛІСТИКИ АРСЕН МАМАЄВ: «ПРАГНЕННЯ ГЕНЕРУВАТИ НОВІ ІДЕЇ ТА ПЕРЕОСМИСЛЮВАТИ УСТАЛЕНІ ПОГЛЯДИ МАЄ БУТИ ОСНОВНИМ СТИМУЛОМ ДЛЯ КОЖНОГО НАУКОВЦЯ»

Аспірантура є важливим етапом академічної кар'єри, що відкриває перед дослідниками нові горизонти для професійного й наукового зростання. Цей період дозволяє поглибити знання в обраній галузі, розвивати навички наукового дослідження та робити власний внесок у розвиток науки. Аспіранти не лише отримують можливість займатися дослідженнями, але й стають частиною наукової спільноти, де їхня думка та відкриття можуть значно вплинути на подальший розвиток галузі.

Сьогодні спілкуємося з МАМАЄВИМ Арсеном, аспірантом третього курсу філологічного факультету кафедри журналістики. Арсен – це не лише талановитий студент, а й амбіційний дослідник, який активно занурюється

у вивчення сучасних тенденцій у журналістиці.

Поговоримо з Арсеном про досвід навчання в аспірантурі, наукові інтереси, а також про плани на майбутнє. Як аспірантура вплинула на його професійний шлях і які виклики та досягнення він уже має на своєму рахунку. Про це дізнаємося у нашому інтерв'ю.

– Як обрали тему своєї наукової роботи? Чому вона важлива для вас?

– Тема збору даних у сучасній журналістиці для мене є надзвичайно важливою, зокрема через мій досвід у створенні аналітичних матеріалів, присвячених технологічним особливостям обробки інформації, її

АСПІРАНТИ. НАУКА МОЛОДА

поширенню в кіберпросторі та етичним аспектам обробки персональних даних. Вважаю, що ця тема має глобальне значення, але, на жаль, поки що недостатньо досліджена в нашій країні. У контексті стрімкого розвитку цифрових технологій і зростання обсягу даних, питання захисту інформації та забезпечення прозорості в журналістиці стають дедалі актуальнішими. Адже забезпечення балансу між інноваціями в обробці даних та дотриманням етичних норм є критично важливим для підтримання довіри до медіа та захисту прав громадян.

– Які найбільші виклики ви мали під час навчання в аспірантурі?

– Найбільшими викликами для мене на будь-якому етапі завжди були складнощі з тайм-менеджментом і відсутність непохитної віри у власні ідеї. Це не лише про труднощі з

організацією часу та пріоритетів, але й про потребу в постійній мотивації та впевненості у власних переконаннях. Вірити у свої ідеї і знайти баланс між різними завданнями завжди було важливим аспектом мого особистого розвитку та професійного зростання.

– Які риси характеру важливі для успішного аспіранта?

– Критичне мислення, вміння знаходити “needle in a haystack” та здатність компіювати ідеї й тези без зайвого – це найважливіші навички. Останній момент, на жаль, доволі часто помічаю за собою вже постфактум.

– Як відновлюєте сили та знаходите натхнення у важкі моменти? Маєте ритуали чи звички?

– Складнощі в опануванні нових мов та музичних інструментів завжди допомагають абстрагуватися від

навчання, роботи та інколи навіть від здорового сну, дозволяючи розвивати креативність і адаптивність. Це може стати своєрідним відпочинком. Боротьба з новими викликами надає нові перспективи та відновлює сили для повсякденних завдань.

– Як балансуєте між наукою та особистим життям? Які стратегії управління часом використовуєте?

– Соціальне життя в мене не існує десь з 2020 року, через занурення у всілякі захоплення, роботу та навчання. Мої друзі та оточення, мабуть, уже забули, як я виглядаю. Тож балансувати, як Шарль Блонден, особливо не доводиться. Іноді, коли відволікаюся від повсякденних справ, розумію, як важливо знаходити час для особистих зв'язків і соціальних контактів, адже без цього життя може стати надто однобоким і монотонним.

– Якими цінностями керуєтеся в житті та роботі? Як вони впливають на ваші рішення?

– Завжди ставлю на перший план креативність, новаторство та компетентність у сфері будь-якого дослідження. На мою думку, прагнення генерувати нові ідеї та переосмислювати усталені погляди має бути основним стимулом для кожного науковця. Саме це допомагає розширювати межі знань і знаходити нові підходи до вирішення складних проблем. Науковець, який постійно шукає нові можливості та підходи, здатний зробити вагомий внесок у розвиток своєї галузі.

– Які професійні цілі маєте після аспірантури?

– Я не схильний будувати наполеонівські плани, але хотілося б спробувати себе у створенні великих PR-кампаній, якщо до того часу штучний інтелект не доведе цю індустрію до банкрутства.

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

РОЗШИРЕННЯ МЕДІА, КУЛЬТУРНИХ ГОРИЗОНТІВ: КАРАЗІНСЬКІ СТУДЕНТКИ-ЖУРНАЛІСТКИ НА WAMA FILM FESTIVAL

Міжнародні обміни, міжнародна співпраця – важлива складова діяльності та можливостей у Каразінському. У вересні п'ятеро студенток філологічного факультету кафедри журналістики – Голиш Олександра, Одинець Анастасія, Рибалко Меланія, Житко Анна та Склярова Валерія долучилися до програми WAMA Film Festival, яка щорічно проходить у польському місті Ольштин. Це не лише перегляд короткометражних фільмів, що змагаються за звання «найкращого», а й потужний освітній простір. Студентки мали змогу відвідати лекції, брати участь у практичних заняттях, а також попрацювати над власним проектом у малих групах під керівництвом досвідчених менторів. Юні журналістки, кореспондентки газети «Каразінський університет», діляться власним досвідом професійного розвитку, зміцнення міжнародних зв'язків – у спецрепортажі.

«WAMA film festival став для мене не просто кінофестивалем, а значущою подією, яка залишила глибокий слід у моєму житті. Невимушена атмосфера, доброзичливі й яскраві люди, а також досвідчені й обізнані ментори створили

унікальне середовище, де кожен міг відчутися частиною творчого процесу», – Олександра Голиш.

«Особливо цінною була можливість реалізувати власні ідеї та творити щось оригінальне. Програма була цікавою та насиченою, а подекуди навіть складною, проте мене надихав сам процес зйомок, і я відчула, що кіномистецтво – це справді дивовижна сфера, яка здатна поєднати в собі стільки емоцій, техніки й креативності. Результат наших зусиль, нові знайомства та розвиток професійних навичок мотивували мене з кожним днем», – Анна Житко.

«Цей фестиваль став для мене новим цікавим досвідом, адже основною темою була зйомка власного міні-фільму. Мені дуже сподобалося працювати в команді та перебувати в творчій атмосфері. Подібні обміни й можливості, на мою думку, є надзвичайно важливими, адже вони дають шанс відчутися частиною глобальної спільноти, де кожен може поділитися своїм унікальним поглядом», – Валерія Склярова.

НА ШЛЯХУ ДО ПРОФЕСІЇ

«Особисто для мене WAMA Film Festival став першим захоплюючим досвідом у сфері кінематографу. До цього я ніколи не стикалася з цим напрямом, але надзвичайно рада, що мала можливість спробувати свої сили в такому творчому середовищі. Такі обміни – це справді крута можливість, адже вони дозволяють не тільки зануритися в нову сферу, але й отримати цінний практичний досвід, дізнатися про різні етапи процесу створення фільмів: від розробки ідей до їх реалізації. Особливу увагу хочеться приділити людям, з якими мені пощастило працювати. Це були неймовірно розумні та досвідчені ментори, які щедро ділилися своїми знаннями, давали корисні поради, надихали і підтримували на кожному кроці. І, звичайно, учасники – талановиті, відкриті та щирі люди, які за короткий тиждень стали справжньою командою. Це був цікавий досвід, який збагатив новими знаннями, крутими знайомствами та вірою у власні сили», – **Анастасія Одинець.**

«Я завжди любила кіно, декілька разів навіть брала участь у зйомках гумористичних короткометражок із друзями, але ніколи не сприймала цю жсагу, як щось серйозне. Програма WAMA Film Festival відкрила для

мене залиштунки великого і чудового світу кінематографу та надихнула на подальший розвиток у цій сфері. Також не можу не зазначити, що найголовніше на будь-якій програмі – люди і нові знайомства. «Онлайн» забрав у нас привілею живого спілкування, тому декілька днів творчого ком'юніті стали для мене ковтком свіжого повітря. Іноземні мови відкривають кордони для міжнародного спілкування. Обмін досвідом, вивчення чужих культур та знайомства з іншим менталітетом – те, заради чого варто ризикувати.

Особливо коли люди поряд так само натхненні. Мені знайома ситуація, коли в колективі треба всіх мотивувати та заряджати, але по-справжньому гарний продукт виготовляється тоді, коли кожна частина команди проявляє себе як індивідуальність і з палаючими очима вносить щось своє», – **Меланія Рибалко.**

Репортаж з Польщі підготували
Анастасія ОДИНЕЦЬ
та Меланія РИБАЛКО.

ВИДАТНІ КАРАЗІНЦІ

НАДІЯ ОЛЕКСІЇВНА СВІТЛИЧНА

Продовжуємо рубрику «Видатні каразінці», започатковану до 220-річчя Каразінського університету. Цього номеру знайомимо каразінців з відомою учасницею руху шістдесятників, правозахисницею, авторкою численних публіцистичних творів, шевченківською лауреаткою, випускницею Харківського університету Надією Світличною.

Надія Олексіївна народилась 8 листопада 1936 року у селі Половинкине Старобільського району, що на Луганщині, в селянській родині. Середню школу відвідувала одразу з другого класу, оскільки вже вміла читати й писати. Пізніше її стежина пролягла до Харківського університету на відділення української мови й літератури філологічного факультету, де протягом 1953–1958 років вона здобула вищу освіту. Деякий час вчителювала на рідній Луганщині, пройшовши шлях від учителя до директора школи.

У 1964 році переїхала до Києва. Була вірною помічницею старшому братові, згодом відомому мовознавцю і громадсько-політичному діячу Іванові Світличному, який відіграв визначну роль у її долі. У «Родинному спогаді» вона згадувала: «Іван був не лише братом, а й другом, побратимом і замінив рано померлого батька. [...] Ми з ним були близькі серцем». Разом з братом брала активну участь у бурхливому культурному житті столиці. Вона була знайома з багатьма діячами-шістдесятниками, брала участь

у літературних вечорах, зустрічах, лекціях та екскурсіях, входила до складу «Клубу творчої молоді», співала в хорі «Жайворонок» та в хорі «Гомін». Майстерно декламувала вірші, була вправною вишивальницею.

У середині 1960-х років працювала разом з художницею Аллою Горською над виконанням монументальних художніх творів у Донецьку та в Жданові (тепер Маріуполь). Міцно здружившись, навчала мисткиню української мови. Пізніше, уже в 1970 році, доля розпорядилася так, що саме Надія Олексіївна разом з Євгеном Сверстюком знайшла тіло вбитої Алли Горської. Займалася організацією поховання та зведення пам'ятника на могилі художниці.

У Києві працювала на різних посадах – редакторкою у видавництві, перекладачкою, науковою співробітницею, учителькою вечірньої школи, бібліотекаркою. Постійна зміна місць роботи була обумовлена тим, що Надія Світлична досить швидко потрапила до «чорних списків» правоохоронних органів. Як вона згадувала згодом: «У 1965 році, коли почалися арешти й серед арештованих опинився мій брат Іван, – тоді вже мене почали виганяти з роботи за прізвище. Так що в мене було понад тридцять записів у трудовій книжці. Не знаю, скільки точно, і вже не пригадаю зараз усіх праць, не пригадаю термінів, коли і де я працювала». Проте не лише родинні зв'язки з політичним в'язнем, але й власна громадська активність стали причиною уваги з боку «компетентних органів». У листопаді 1967 року Надія Олексіївна підписала лист-протест Першому секретарю ЦК КП України Петру Шелесту щодо процесу над В'ячеславом Чорноволом.

Брала активну участь у самвидавному процесі, виступала на вечорах із читанням нецензурованих творів. Врешті-решт така її активність стала приводом для арешту 18 травня 1972

року. У 1973 році її було засуджено за «антирадянську агітацію і пропаганду» на чотири роки таборів суворого режиму. Покарання відбувала в Мордовії. Найтяжчим випробуванням для жінки виявилось розлучення з сином Яремою, якому в момент арешту матері ще не виповнилося і двох з половиною років. Як вона зізналася в одному з інтерв'ю: «Я мала три побачення за ті чотири роки. І Ярему перший раз я побачила через півтора року».

Повернулася з ув'язнення в травні 1976 року. У прописці відмовили, на роботу не брали, погрожували арештом за «дармоїдство». Жила з сином у братової Леоніди Світличної, яку регулярно штрафували за «порушення паспортного режиму». У грудні того ж року надіслала до ЦК КПРС заяву – відмову від громадянства через розправу над Левком Лук'яненком, Петром Григоренком, Василем Стусом, Стефанією Шабатурою та іншими: «І як людина вільна, як мати своєї дитини, я з усією відповідальністю заявляю сьогодні, у день прав Людини, що вважаю нижче людської гідності, після всього пережитого, бути громадянином найбільшого у світі, наймогутнішого, найдосконалішого концтабору».

Уже через рік після звільнення Надія Світлична потрапила під адміністративний нагляд. Цьому

ВИДАТНІ КАРАЗІНЦІ

передували допити як свідка в справі Миколи Руденка й Олекси Тихого. А в березні 1978 року її виступ як свідка на суді над Мирославом Мариновичем і Миколою Матусевичем був кваліфікований як спроба «використати судову трибуну для антирадянської агітації і пропаганди». Через два місяці після того жінка, яка в 1977 році одружилася з Павлом Стокотельним, «не порушивши адміністративного нагляду, на власнім кріслі-ліжку вродила козака Івана».

Після особистого запиту сенатора Р. Кеннеді, у жовтні 1978 року Надія Світлична виїхала з СРСР за списком із вісімнадцяти дисидентів. Радянського громадянства була позбавлена ще через вісім років, а американського громадянства так і не отримала. Спершу її дорога пролягла до Риму, де її прийняв Папа Римський Павло VI, а 8 листопада того ж року прибула до США.

Уже 9 листопада 1978 року, наступного дня після приїзду Надії Світличної до США, щоденна газета «Свобода» на першій сторінці розмістила її фото й інтерв'ю. Вона стала першою жінкою-дисиденткою, яку випустили із Радянського Союзу.

З початку 80-х років ХХ століття розпочинається літературна творчість та активна громадська діяльність Надії Світличної як члена Закордонного представництва Української Гельсінської групи. Вона працювала в Українському музеї в Нью-Йорку, редагувала жіночий журнал «Віра». Працювала в Гарвардському університеті, була редактором-упорядником періодичного видання Українського Представництва. До 1985 року видавала «Вісник репресій в Україні» (коштом української діаспори). У 1983–1994 роках працювала в Українській редакції Радіо «Свобода», де вела радіожурнал «Надія», здійснила випуск циклу передач «Шістдесятництво в Києві».

Надія Світлична виступала зі свідченнями на Сахаровських слуханнях у Вашингтоні й Лондоні,

Родина Стокотельних

на конференціях Комісії з питань безпеки і співробітництва в Європі, у Конгресі США. Брала участь у роботі міжнародної організації «Демократія і незалежність». Протягом багатьох років була активним членом пластового куреня «Верховинки», входила до складу Союзу українок Америки. У 2003 році стала учасницею паломництва до урочища Сандармох (Карелія) та на Соловки, де у 1930-х роках був знищений цвіт української творчої інтелігенції.

Надія Світлична здійснила публікацію спогадів про багатьох друзів-шістдесятників, написала автобіографічну серію про слідство та суди 1972–1983 років. Пізніше в незалежній Україні брала участь у виданнях творів Івана Світличного, його листів та спогадів про нього.

Саме вона вперше висловила ідею про необхідність створення спеціального музею, де було б відтворено шлях боротьби за національне відродження. Музей шістдесятництва як філія Музею історії міста Києва відчинив свої двері у 2012 році – уже після її смерті, проте громадська діячка встигла передати туди надзвичайно цінні писемні та фотографічні матеріали. Свою частину

Шевченківської премії, присудженої у 1994 році, Надія Світлична також спрямувала на створення майбутнього музею.

Надія Світлична померла від невиліковної хвороби 8 серпня 2006 року в місті Матаван, штат Нью-Джерсі (США). 16 серпня того ж року її тіло перевезли до Києва, а 17 серпня поховали на Байковому цвинтарі, неподалік від могил Івана Світличного та Василя Стуса.

У некролозі її товариші писали: «Надію і радість вона випромінювала навіть тоді, коли було нестерпно тяжко. З нею вірилося, що все можливо – сила в ній відчувалася незламна... Україну та її людей вона любила якоюсь фатальною материнською любов'ю і від того мала співчутливий журливий голос – неначе бачила щось нікому більш невидиме... Світлій пам'яті Надії Світличної жити з нами вічно».

*Світлана СИНЮРКА,
кандидат історичних наук,
фахівець
Центру українських студій
та краєзнавства
імені академіка П. Т. Тронька.*